

*Дидактичні завдання з історії
України для 5 класу до теми ІІ
«Про що і про кого розповідає
історія»*

*(спрямовані на розвиток наочно – образного та логічного
мислення, зорової та логічної пам`яті)*

**Підготувала
вчитель історії
Дем'янченко В. А.**

Історія України (Вступ до історії) 5 клас

Розділ II. Про що і про кого розповідає історія.

Тема 1 : Люди в історії.

1. Розвиток наочно-образного мислення .

Роздивіться малюнки С. Васильківського. На яких з них зображено козаків? Які риси вдачі козаків відобразив художник?

1

2

3

4

2. Розвиток логічного мислення.

Хто є зайвим у даному переліку? Викресліть його. Як можна назвати даний список?

Князі, селяни, буржуазія, бояри, дружинники.

3. Розвиток зорової пам'яті.

Роздивіться картину Сластіона А. Представників яких груп населення зображено на ній? Представників яких груп, описаних у підручнику, с.80-81 (В.С. Власов Історія України), немає на картині? Чим це можна пояснити?

4.Розвиток логічної пам`яті.

Встановіть відповідність між персонажами української історії та їх характеристиками:

☐ І. Сошенко	1 Український меценат – цукро заводчик
☐ Володимир Мономах	2 Художник, товариш Т. Шевченка,
клопотаннями якого був звільнений поет
☐ В. Смиренко	3 Князь, названий «некоронованим королем
Русі»
☐ В. К. Острозький	4 Князь, автор «Повчання дітям»

Тема 2: Події в історії.

1.Розвиток наочно-образного мислення .

Зобразіть три винаходи 19 – початку 20 ст., які змінили життя людини.

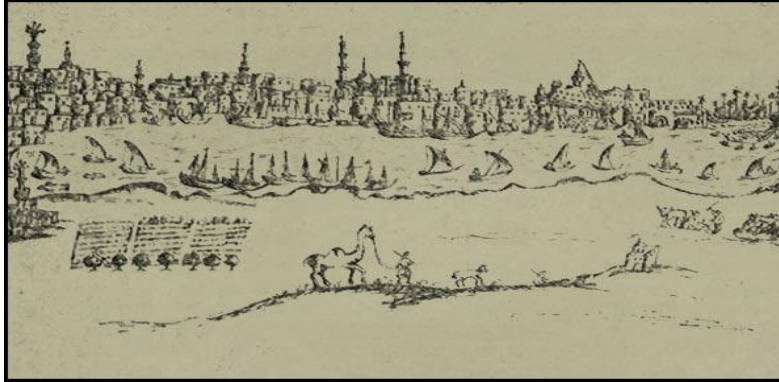
1. Розвиток логічного мислення.

Заповніть пропуски у тексті.

У 12 ст. наші землі потерпали від нападів... . Боротьбу проти них очолив новгород – сіверськийПохід був ... організований , а тому закінчився... русичів. Ця подія була відображена у поемі....

2. Розвиток зорової пам`яті.

Роздивіться малюнки Василя Григоровича - Барського. Складіть за ними розповідь про діяльність їхнього автора.

4. Розвиток логічної пам'яті.

Розв'яжіть завдання – загадку «3 на 3». Сформуйте три групи з трьох назв, які об'єднує спільний зміст:

- 1) **Ігор Святославович**; 2) **«Ілля Муромець»**; 3) **Василь Григорович – Барський**; 4) **«Мандри»**; 5) **1723-1747**; 6) **Ігор Сікорський**; 7) **1913**;
- 8) **1185**; 9) **половці**.

Тема 3: Повсякденне життя за часів Київської Русі.

I. Розвиток наочно-образного мислення .

Намалюйте жіночий та чоловічий костюми княжих часів.

2. Розвиток логічного мислення.

Визначте за наведеними групами слів основні заняття східних слов'ян:

- 1) Лук,стріли, капкан, кабан, лось, ліс -...
- 2) Сом,щука, невід, сітка, річка - ...
- 3) Плуг,серп, ціп, жито, пшениця -....
- 4) Горно, руда, міх, молот -...
- 5) Дикі бджоли, мед, колода -...
- 6) Льон, коноплі, веретено, прядка -...

3.Розвиток зорової пам'яті.

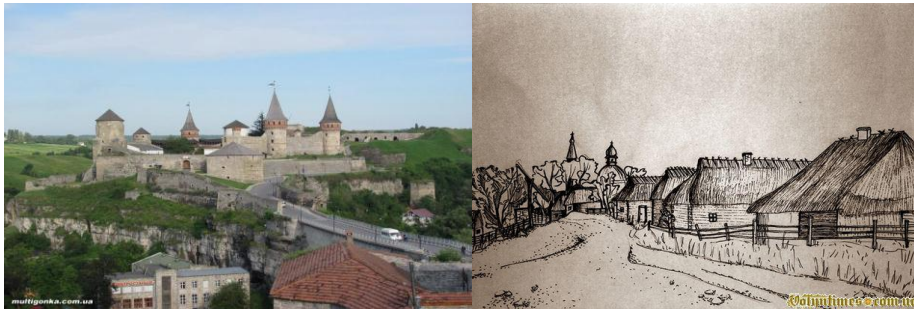
Поєднайте малюнок з відповідним поняттям:

град

село

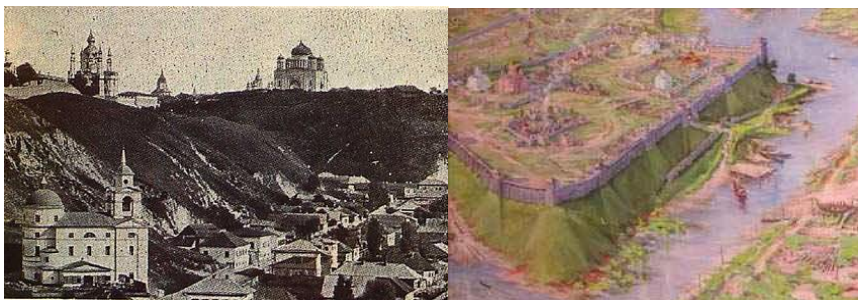
поділ

дитинець

1

2

3

4

4.Розвиток логічної пам'яті.

Продовжте перелік : гончарі, каменотеси, склороби...

Що було названо?

Тема 4 : Найвизначніші події Київської Русі.

1. Розвиток наочно-образного мислення.

Доповніть схему, вставивши у пропуски назви слов`янських союзів племен, що розселялися на території України:

2. Розвиток логічного мислення.

Прочитайте назву міста, змінивши послідовність складів, і запишіть її:

ТИ-, КОН -, НО -, ПОЛЬ-, СТАН-

Як називали це місто русичі?

Які руські князі здійснювали до нього походи?

Який руський правитель вперше відвідав його з посольством і зустрівся з імператором?

3. Розвиток зорової пам`яті.

Розгляньте ілюстрацію з літопису «Повість минулих літ» та прочитайте свідчення з літопису. Діяльність якого князя Київської Русі вони відображають?

«Голова в нього була зовсім гола, але з одного боку звисало пасмо волосся – ознака знатності роду. Виглядав він доволі суворим та диким. Одяг на ньому був білий і вирізнявся лише чистотою»

4. Розвиток логічної пам'яті.

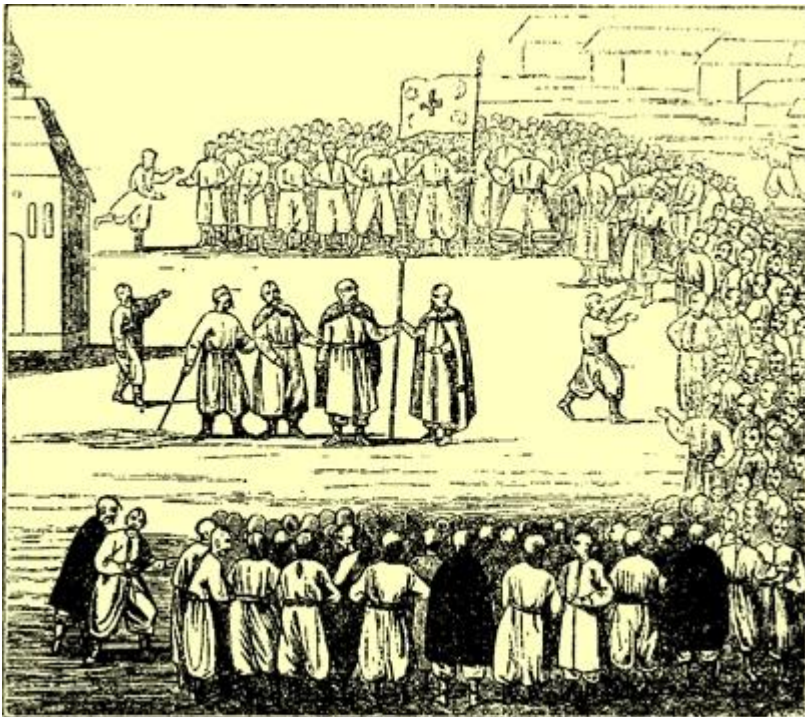
Розгляньте план розповіді про князя Володимира Великого. У ньому є декілька помилок. Знайдіть їх та виправте. Підготуйте розповідь за виправленим планом.

- 1) *Новий володар Київської Русі – продовжувач справи матері Ольги.*
- 2) *Похід на Візантію та хрещення у Константинополі.*
- 3) *Запровадження християнства у 980 р.*
- 4) *Шлюбна дипломатія.*
- 5) *Карбування монети - гривні.*
- 6) *Розбудова міста Львова.*

Тема 5: Українське козацтво в битвах та походах.

1. Розвиток наочно-образного мислення .

Уявіть, що ви стали свідком виборів запорожцями нового кошового отамана. Спираючись на малюнок, розкажіть, як це відбувалося.

2. Розвиток логічного мислення.

Викресліть зайві букви і запишіть поряд назву української держави, що постала в результаті Національно - визвольної війни під проводом

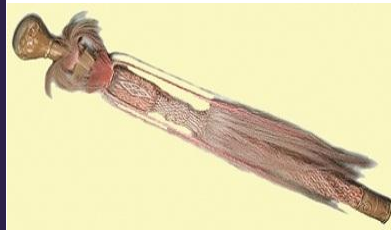
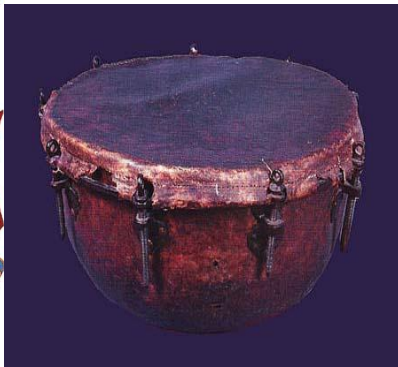
Б. Хмельницького, а також назву її столиці.

в	і	й	о	с	м	ь	к	о	с	т	е
у	з	а	р	п	о	р	і	з	ь	к	е
ч	е	р	п	к	а	г	и	с	р	и	н

3. Розвиток зорової пам'яті.

На малюнках зображені козацькі клейноди. Проставте у кружечках під ними номери, під якими вони наведені у переліку:

1) Булава ; 2) корогва ; 3) бунчук; 4) пернач ; 5) литаври

○

○

○

1. Розвиток логічної пам'яті.

За картою та текстом підручника (с. 116-118 підручника) складіть план розповіді про хід Національно - визвольної війни під проводом Б. Хмельницького.

Тема 6 : Українське село та місто у 18-19 ст.

1. Розвиток наочно – образного мислення.

Уважно роздивіться ілюстрації. Назвіть 3 риси, які свідчать про те, що: а) на карті зображене місто; б) у 18 ст. місто мало чим відрізнялося від села.

2. Розвиток логічного мислення.

Які слова у переліку є зайвими?

«Українські селяни харчувалися такими продуктами: хліб житній, борщ, ячмінна та рисова каша, огірки та помідори, крім того, споживають багато картоплі»

3. Розвиток зорової пам'яті.

Роздивіться ілюстрації. На якому з цих фото зображено житловий будинок з бетону, збудований Владиславом Городецьким, названий сучасниками «Будинком з химерами»?

1)

2)

3)

4)

4. Розвиток логічної пам'яті.

Установіть відповідність між назвами представників українського суспільства та їх зображеннями: 1) селянин; 2) козак; 3) сотник; 4) полковник

5) гетьман.

○

○

○

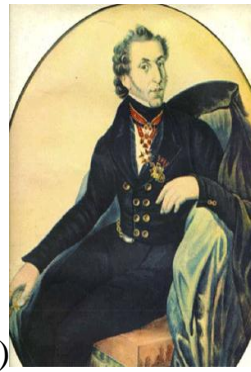
Тема 7 : Перші університети в Україні.

1. Розвиток наочно – образного мислення.

Наведіть лад у поданій сукупності ілюстрацій та розмістіть їх номери у відповідні пропуски на лінії часу:

1)

2)

3)

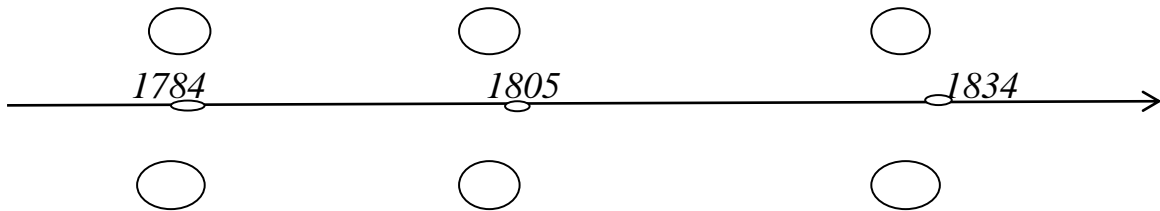
4)

5)

6)

2. Розвиток логічного мислення.

Визначте, чиє прізвище є зайвим у даному переліку. Поясніть чому:

*М. Костомаров, П. Гулак – Артемовський, В. Каразін, В. Антонович,
М. Максимович, М. Грушевський.*

3. Розвиток зорової пам'яті.

*Перед вами фотографії провідних українських університетів. Позначте знаком * той з них, що був заснований раніше, та знаком ~ той, що на початку 19 ст. відіграв провідну роль у розгортанні українського руху.*

○

○

○

3. Розвиток логічної пам'яті.

Установіть відповідність між іменами видатних діячів та їх характеристиками:

- *М. Максимович* 1) *Вихованець Харківського університету, що став видатним істориком, фольклористом, викладачем Київського університету.*
- *В. Антонович* 2) *Перший ректор Київського університету, захопленням якого стали історія та фольклор, незважаючи на основну спеціальність – ботаніку.*
- *М. Костомаров* 3) *Викладач Київського університету, засновник Історичного джерелознавства, виплекав плеяду учнів, серед яких – М. Грушевський.*
- *П. Гулак - Артемовський* 4) *Був не тільки викладачем історії та географії у Харківському університеті та його ректором, а й письменником - байкарем.*
- *М. Грушевський*

Тема 8 : Українська революція та перші десятиліття більшовицької влади.

 Розвиток наочно – образного мислення.

Роздивіться ілюстрації. Чи дають вони підстави для висновку про куркулів як про багатіїв, що нечесно здобули свої ставки? Яким настроєм перейняті зображені люди? Які почуття викликають події, зображені на фото?

 Розвиток логічного мислення.

 Яка з указаних ілюстрацій є зайвою у темі «Українська революція»?

□▣ **Розвиток зорової пам'яті.**

Розставте ілюстрації у хронологічній послідовності:

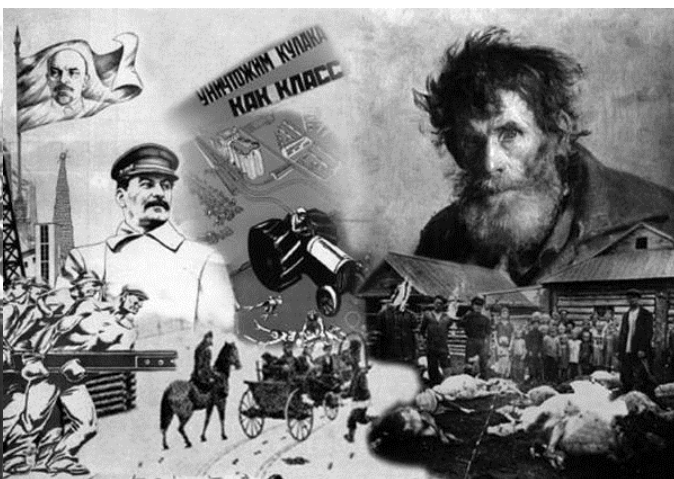
1)

2)

3)

4)

Розвиток логічної пам'яті.

Підкресліть терміни і поняття, за допомогою яких можна охарактеризувати більшовицьку владу в Україні:

Терор, козак, громади, колгосп, завод - гігант, меценат, індустріалізація, куркуль, голодомор, університет.

Тема 9 : Україна в II світовій війні та Великій Вітчизняній війні.

1. Розвиток наочно – образного мислення.

Роздивіться карту на с. 151 підручника та розгадайте загадку «Міста - герої».

Після завершення війни Києву та низці інших міст за героїзм їх мешканців у боротьбі з ворогом було присвоєно звання «місто – герой». Дізнайтесь назви міст України, що отримали це звання, переставивши букви у правильному порядку:

1)д	а	с	о	е						
2)в	а	т	о	с	п	о	л	ь	с	е
3)р	е	к	ч							

2. Розвиток логічного мислення.

За наведеними словами з'ясуйте, про яку подію йде мова. Складіть за допомогою цих слів невелику розповідь про цю подію:

Окупація, героїзм, бій, рух Опору, визволення.

3. Розвиток зорової пам'яті.

Скориставшись картою на с. 151 підручника, встановіть послідовність звільнення міст України від нацистської окупації: Луганськ, Одеса, Ужгород, Харків, Київ.

4. Розвиток логічної пам'яті.

Установіть відповідність між датами та подіями:

- 1 вересня 1939 року 1 День Перемоги у Великій Вітчизняній війні
- 22 червня 1941 року 2 початок Другої світової війни
- 6 листопада 1943 р. 3 завершення визволення України від німецько - фашистських загарбників
- 9 травня 1945 року 4 напад Німеччини та її союзників на СРСР
5 звільнення Києва від німецько - фашистських загарбників.

Тема 10 : Україна незалежна.

1. Розвиток наочно – образного мислення.

Сконструуйте із поданих ілюстрацій послідовну історію незалежної України:

1)

2)

3)

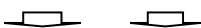

4)

5)

2. Розвиток логічного мислення. Заповніть пропуски у схемі:

3. Розвиток зорової пам'яті.

Роздивіться карти та дайте відповіді на запитання:

Список використаних джерел:

Власов В . С. Історія України(Вступ до історії): підручник для 5 кл. – К.: Генеза, 2013.

Гісем О.В.,Мартинюк О. О. Вступ до історії України. 5 клас: Універсальний навчальний комплекс. – Харків: Веста, 2006.

Діти з особливими освітніми потребами у загальноосвітньому навчальному закладі // Класному керівнику. Усе для роботи. – 2013. -№7. –с.52 -61.

Інтернет – ресурси:

<http://images.yandex.ua>

<http://osvita.ua>

<http://rpp.nashaucheba.ru/docs>

<http://www.archito.org.ua>